

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO NR. 5D-2025/2.1-64 PRIEŠ VALSTYBINĘ TERITORIJŲ PLANAVIMO IR STATYBOS INSPEKCIJĄ PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

2025-04-09 Nr. PA-58
Vilnius

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė gavo X (toliau – Pareiškėja) skundą dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos (toliau ir citatose – Inspekcija) pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant Pareiškėjos prašymus (skundus) (toliau – Skundas).

2. Pareiškėja Skunde nurodo:

2.1. „Kreipiuosi į Jus, norėdama atkreipti dėmesį į situaciją, su kuria susidūriau bandydama išsiaiškinti bei išspręsti problemą [...].“

2.2. „Nepaisant to, kad kreipiausi į atsakingas institucijas (pateikiau prašymus 2024 m. gegužės 28 d. ir spalio 14 d.), jų atsakymai buvo nepakankami, o mano klausimai liko neišspręsti. Konkretūs terminai, per kuriuos turėjo būti pateiktas atsakymas, nebuvo laikomi, o komunikacija buvo neaiški ir neišsami.“

3. Pareiškėja Seimo kontrolierės prašo:

3.1. Įvertinti pažeidimus:

„Įstatymuose numatytų atsakymo į pateiktus prašymus terminų nesilaikymas. Prašymai buvo pateikti daugiau nei prieš kelis mėnesius, tačiau iki šiol atsakymų arba sprendimų nėra.“

„Prasta komunikacija ir informacijos trūkumas. Neišsamūs atsakymai, informacijos neaiškumas ir vengimas paaiškinti problemos esmę rodo atsakingų institucijų neveiklumą.“

3.2. „[...] įvertinti situaciją, nurodyti atsakingoms institucijoms ištaisyti trūkumus ir užtikrinti, kad būtų laikomasi įstatymų bei piliečių teisės gauti aiškius, savalaikius atsakymus būtų užtikrinta.“

4. Skundo tyrimui pateikta:

4.1. Pareiškėjos 2024 m. gegužės 28 d. Inspekcijai pateikto elektroninio paklausimo dėl teisės aktų išaiškinimo kopija; paklausime, be kita ko, nurodyta:

„[...] Tikiuos kreipiuosi į teisingą kontaktą. Kas yra atsakingas už projektą kelio tiesime – A kvartale. Rašau iš <...>, <...> ir kadangi esam nauji gyventojai ir nei matę, nei regėję kelio projekto. Prisegu keletą foto. Ir prašau paaiškinti arba nukreipti, kas galėtų paaiškinti – ką reiškia tie pagaliukai? Kodėl tik toks atstumas nuo tvoros? Kur žalioji zona? Kodėl atžymėtas toks aukštis? Tiesiant kelią į sklypų reljefą atsižvelgiama ar ne? Laukiu atsakymo arba nukreipimo į tinkamą įstaigą.[...]“

4.2. Pareiškėjos 2024 m. spalio 14 d. el. paštu (el. pašto adresas <...>) pateikto rašto kopija; rašte, be kita ko, nurodyta:

„Labai gaila, kad mes rytoj negalime [...] dalyvauti. Bet persiunčiu truputį info, situaciją paaiškinu. Prisegu keletą foto, kai vyko darbai ... šiandien jau kita situacija – tvora aptverta. Nes į mūsų skundą ilgai buvo nereaguojama – pateiktas gegužės 28/29, o atsisaukta tik rugsėjo mėn... tai mes pasistatėme tvorą, pasirinkę 1 metro atsitraukimą... kodėl rašau apie tvorą, o kreipėmės dėl kelio... prisegu foto, nekoks jausmas – kai tavęs niekas neperspėja, pradeda darbus, ir taip nukasa iki pat tvoros stulpeliu prie sklypo [...], todėl ir kreipėmės į rajono savivaldybę, kad mus apšviestų apie tą kelią ir pan. Kai matai tokius pagaliukus su tokiais cm virs tavo sklypo – natūralu, kad kyla klausimų.

Problema tame, kad tiek, kiek matome – kelias ateinantis iki mūsų sklypo bus labai aukštai iškeltas [...]. [...] jau dabar matosi, kad labai aukštai viskas statoma pagal mūsų sklypą, tai prašom įvertinti tą situaciją, kad mes neskęstumėme... ir taip pat <...> g. Pagal mūsų tvorą turi išlaikyti atstumą, kadangi mes nuo sklypo ribos atsitraukėme 1 metrą į savo sklypą [...].“

4.3. Pareiškėjos 2024 m. lapkričio 5 d. el. paštu (el. pašto adresu <...>) pateikto rašto kopija; rašte nurodyta:

„[...] Jums rašiau el. laišką ir skambinau į mobilų spalio 16 d., bet nesulaukiau jokios reakcijos iš jūsų...

Kada galima tikėtis išvadų į pateiktą skundą?

Taip pat labai norėtume išvisti viso/ numatomo kelio projektą.“

4.4. Pareiškėjos 2024 m. gruodžio 2 d. el. paštu (el. pašto adresais <...>, <...>) pateikto rašto kopija; rašte nurodyta:

„Gal jūs padėsit susigaudyti skundų nagrinėjimo sistemoje jūsų įstaigoje.

Bendrojo telef. Klaipėdoje kaip ir nėra, mūsų atveju paskirtas darbuotojas konkrečiai mus ignoruoja... tiek į email, tiek į laiškus neatsako. [...].

Skundas pateiktas gegužės 29 d., tik po ilgo laukimo pajudėjo kažkas, atsiuntė pranešimą, paskyrė datą – atvyko apžiūrėjo spalio 15 d. [...] iki šiol vėl tyli... email neatsako. Mob. nekelia... apie perskambinimą tyliu jau!

[...]. Kur turiu toliau kreiptis? Kokios yra skundu nagrinėjimo tvarkos? Terminai?“

4.5. Pareiškėjos 2024 m. gruodžio 19 d. el. paštu (el. pašto adresu <...>) pateikto rašto kopija; rašte, be kita ko, nurodyta:

„[...] Parašykit, kada galiu Jums paskambinti.

Metai į pabaigą, o mūsų skundas nuo gegužės 29 d. Ir po apžiūros spalio 15 d. kaip miręs, jokios komunikacijos [...].“

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

5. Seimo kontrolierė dėl informacijos ir ją patvirtinančių dokumentų gavimo kreipėsi į Inspekciją.

6. Inspekcija nurodė:

6.1. „[...] nagrinėjamu atveju Inspekcija gali veikti tik teisės aktų – *lex specialis*, t. y. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymo (toliau – Priežiūros įstatymas), Lietuvos Respublikos statybos įstatymo, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) nustatytų sąlygų ribose, laikydamasi viešosios teisės principo, kad viešojo administravimo subjektas turi teisę veikti tik tiek, kiek tai leidžia teisės aktai. Minėtas principas patenka į konstitucinę gero viešojo administravimo sampratą (Andriuškevičius A., Administracinė teisė: bendrieji teorijos klausimai, valdymo aktų institutas, ginčo santykių jurisprudenciniai aspektai. Vilnius: Registrų centras, 2008, p. 298-302) ir tiesiogiai susijęs su VAĮ 3 straipsnio 4 punkte įtvirtintu įstatymo viršenybės principu. „Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektų

įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose [...]“ (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo [...] 2015-01-29 nutartį administracinėje byloje Nr. A361-492/2015, 2012-03-01 nutartį administracinėje byloje Nr. A502-1605/2012).“

Nagrinėjant asmenų prašymus, skundus, Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau – LRV taisyklės), nuostatos taikomos tiek, kiek tų klausimų nereglamentuoja Lietuvos Respublikos įstatymai ar jų pagrindu priimti kiti teisės aktai. Priežiūros įstatymo 30 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad jeigu šiame įstatyme nenustatyta kitaip, skundai išnagrinėjami ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo visų skundai išnagrinėti reikalingų dokumentų ir informacijos gavimo dienos.

„Aptariamame kontekste svarbu pažymėti ir tai, jog Inspekcijoje yra susiklosčiusi situacija kai yra darbuotojų, vykdančių statybos valstybinę priežiūrą trūkumas bei esamiems tenkantis itin didelis darbo krūvis, ko pasekoje ne visi reikalingi veiksmai dėl nurodytos objektyvios priežasties gali būti atliekami nedelsiant ir (ar) net teisės aktų nustatytais terminais. Be to, ir LVAT praktikoje laikomasi pozicijos, kad ne kiekvienas procedūrinis pažeidimas yra pagrindas atliktiems veiksams ar priimtiems sprendimams pripažinti neteisėtais. Įstatyme nustatyto termino, per kurį turi būti priimtas administracinis sprendimas, pasibaigimas nepaneigia viešojo administravimo subjekto kompetencijos priimti administracinį sprendimą ar atlikti kitus veiksmus, t. y. tiesiogiai nesukuria neigiamų teisinių pasekmių, tik prailgina administracinį procesą. Viešojo administravimo subjektui įstatyme nustatytas terminas, per kurį turi būti priimtas administracinis sprendimas, yra instrukcinio pobūdžio, todėl šio termino pasibaigimas administracinio sprendimo, priimto pasibaigus šiam terminui, savaime nedaro negaliojančiu (LVAT 2017-04-12 nutartis administracinėje byloje Nr. A-514-492/2017; LVAT 2017-03-20 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-80-602/2017; LVAT teismo 2012-02-23 nutartis administracinėje byloje Nr. A602-1192/2012).

Vadovaujantis virš išdėstytu, Inspekcijos darbuotojų veiksmuose piktnaudžiavimo, biurokratizmo, tyrimų vilkinimo požymiai nekonstatuoti dėl susidariusio žmogiškojo faktoriaus – darbuotojų trūkumo ir didelio kiekio užduočių žmogiškosios klaidos faktoriaus. Apgailėstaujame, kad dėl darbuotojų, vykdančių statybos valstybinę priežiūrą trūkumo bei esamiems tenkančio itin didelio darbo krūvio priimtas administracinis sprendimas (2025-01-27 raštas) netelpant į VAĮ nurodytus skundų nagrinėjimo terminus bei papildomai informuojame, kad Inspekcijos darbuotojams nuolat primenama pareiga laikytis teisės aktų nustatytos tvarkos ir terminų.“

6.2. Inspekcijos Departamente 2024 m. gegužės 29 d. užregistruotas Pareiškėjos elektroninis laiškas (DBSIS reg. Nr. 3D-1689) (toliau ir citatose – 2024 m. gegužės 29 d. skundas) „[...] dėl vykdomų statybos darbų tiesiant kelią A kvartale, adresu <...> <...> k., <...> sen., Klaipėdos r. sav.“ ir 2024 m. gruodžio 2 d. užregistruotas Pareiškėjos skundas (DBSIS reg. Nr. 3D-4347) (toliau ir citatose – 2024 m. gruodžio 2 d. skundas) „[...] dėl vykdomų statybos darbų tiesiant kelią A kvartale, adresu <...>, <...> k., <...> sen., Klaipėdos r. sav.“

6.3. „Patikrinus DBSIS registruotus duomenis ir dokumentus dėl Inspekcijoje registruotų kokių nors Pareiškėjos 2024-10-14 [toliau ir citatose – 2024 m. spalio 14 d. skundas], 2024-11-05 [toliau ir citatose – 2024 m. lapkričio 5 d. skundas], 2024-12-19 [toliau ir citatose – 2024 m. gruodžio 19 d. skundas] elektroninio pašto adresais <...> <...> siųstų laiškų [...].

Inspekcijos darbo reglamento, patvirtinto Inspekcijos viršininko 2023-01-09 įsakymu Nr. 1V- 2 (Inspekcijos viršininko 2024-10-31 įsakymo Nr. 1V-144 redakcija), 141 punkte nurodyta, kad asmenų prašymai, skundai nagrinėjami Priežiūros įstatymo, VAĮ, LRV taisyklių, viršininko sprendimų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Darbo reglamento 142 punkte nurodyta, kad „Asmenys, besikreipiantys elektroniniu paštu, prašymus, skundus siunčia oficialiu Inspekcijos elektroninio pašto adresu info@vtpsi.lt (apie tai paskelbiama

Inspekcijos išorinėje svetainėje), išskyrus atvejus, kai kiti teisės aktai numato kitokią dokumentų teikimo tvarką (Inspekcijos teritoriniu principu veikiančių padalinių darbuotojai savo tarnybiniu elektroniniu paštu gautus asmenų prašymus, skundus visais atvejais tą pačią dieną persiunčia į Inspekcijos darbuotojo, kurio pareigybei priskirtas dokumentų registravimas teritoriniu principu, elektroninio pašto dėžutę, visi kiti Inspekcijos darbuotojai savo tarnybiniu elektroniniu paštu gautus asmenų prašymus, skundus persiunčia į Inspekcijos elektroninio pašto dėžutę info@vtpsi.lt, išskyrus atvejus, kai teisės aktų nustatyta tvarka į tokius kreipimusis galima atsakyti jų neregistruojant)“.

Papildomai paaiškiname, kad LVAT, 2024-02-28 nutartyje, priimtoje administracinėje byloje Nr. eAS-77-520/2024 pažymėjo, jog „VAĮ (redakcija, galiojusi nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. lapkričio 29 d.) nustato dvi kreipimosi į viešojo administravimo subjektus formas – prašymą ir skundą (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2023 m. gruodžio 13 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-698-442/2023; kt.). Su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus vadinamas prašymu (VAĮ 2 str. 10 d.). VAĮ 11 straipsnio 1 dalis nustato, kad asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles. [...] LRV taisyklių 45 punktą nustato, kad į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAĮ 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1 p.); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktuali klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.2 p.); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAĮ 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 p.); į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.4 p.)“.

Manytina, kad konkrečiu atveju Pareiškėjos 2024 m. spalio 14 d. skundas, 2024 m. lapkričio 5 d. skundas, 2024 m. gruodžio 19 d. skundas elektroninio pašto adresais <...>, <...>, siųsti laišakai nepriskirtini nei vienai iš kreipimosi į viešojo administravimo subjektus formai, todėl registruoti DBSIS nebuvo ir atsakymai į juos Inspekcijoje nebuvo rengiami, tačiau manytina, kad į Pareiškėjos 2024 m. spalio 14 d. skundą, 2024 m. lapkričio 5 d. skundą, 2024 m. gruodžio 19 d. skundą [...] elektroninių laiškų turinį buvo atsižvelgta rengiant 2025-01-27 raštą.“

6.4. Pareiškėjos 2024 m. gegužės 29 d. skundas, 2024 m. gruodžio 2 d. skundas, „[...] DBSIS suformuotomis užduotimis vykdymui pagal kompetenciją perduoti Inspekcijos Departamento Antrojo statybos priežiūros skyriaus atsakingam pareigūnui.“

2024 m. rugsėjo 30 d. uždarajai akcinei bendrovei „B“ surašytas privalomasis nurodymas Nr. PN-1241 (toliau ir citatose – 2024 m. rugsėjo 30 d. privalomasis nurodymas), kuriuo buvo pareikalauta iki 2024 m. spalio 15 d. pateikti Inspekcijos Departamentui „[...] visus turimus dokumentus (projektą, leidimus, sutikimus ir kt. susijusius dokumentus) susijusius su kelio įrengimu ties <...>, <...> k., <...> sen., Klaipėdos r. sav. dėl kelio atstumo iki namo tvoros, dėl kelio aukščio, žaliosios zonos pateikti pasirašytą paaiškinimą raštu nurodant kada (statybos darbų pradžios – pabaigos data, pateikti atliktų darbų išpildomąsias nuotraukas, kelio trasos nužymėjimo aktą), kas (informaciją apie statytoją – kas investavo lėšas, kas vykdė užsakovo funkcijas) ir koku pagrindu atliko kelio tiesimo darbus“.

Inspekcijos Departamentas 2024 m. rugsėjo 30 d. raštu Nr. 2D-22444 „Dėl Jūsų skundo“ (toliau ir citatose – 2024 m. rugsėjo 30 d. raštas) Pareiškėją informavo: „[...] Inspekcijos Departamentas dėl [...] 2024 m. gegužės 29 d. skunde nurodytų aplinkybių 2024 m. spalio 15 d. [...] organizuoja faktinių duomenų patikrinimą vietoje, adresu <...>, <...> k., <...> sen., Klaipėdos r. sav.“; „[...] vadovaujantis VAĮ 27 straipsnio 1 dalimi, asmuo, dėl kurio yra pradėta administracinė procedūra, ir suinteresuoti asmenys, jei pageidauja, gali dalyvauti, tikrinant faktinius duomenis vietoje“; „Vadovaujantis Priežiūros įstatymo 30 straipsnio 1 dalies nuostatomis, skundai ir pranešimai Inspekcijoje išnagrinėjami ne vėliau

kaip per 20 darbo dienų nuo visų privalomų pateikti dokumentų ir informacijos gavimo dienos. Dėl objektyvių priežasčių šis terminas gali būti pratęsiamas iki 20 darbo dienų. Apie Inspekcijos Departamento priimtus sprendimus Jus informuosime atskiru raštu“.

Inspekcija 2024 m. spalio 15 d. gavo UAB „B“ 2024 m. spalio 15 d. paaiškinimą ir lydinčius dokumentus (DBSIS reg. Nr. 1D-21041) (toliau ir citatose – 2024 m. spalio 15 d. raštas).

Inspekcijos Departamento atsakingas pareigūnas dėl 2024 m. gegužės 29 d. skunde nurodytų aplinkybių 2024 m. spalio 15 d. „[...]“ atliko faktinių duomenų patikrinimą vietoje, žemės sklype kad. Nr. <...>, adresu <...>, <...> k, <...> sen, Klaipėdos r. sav (toliau – Sklypas)“ ir 2025 m. sausio 7 d. surašė Faktinių duomenų vietoje patikrinimo aktą Nr. FAK-33 (toliau – Aktas FAK-33). „Pažeidimų nebuvo fiksuota.“

Inspekcija 2024 m. spalio 21 d. elektroniniu paštu gavo papildomus UAB „B“ dokumentus (DBSIS reg. Nr. 1D-21576) (toliau ir citatose – 2024 m. spalio 21 d. raštas).

Inspekcijos Departamentas atsakymą į Pareiškėjos 2024 m. gegužės 29 d. skundą ir 2024 m. gruodžio 2 d. skundą, pateikė 2025 m. sausio 27 d. raštu Nr. 2D-1877 „Dėl vykdomų statybos darbų (prie <...> Klaipėdos raj.)“ (toliau ir citatose – 2025 m. sausio 27 d. raštas), kuriuo Pareiškėją informavo:

„[...] Inspekcijos Departamentas dėl 2024 m. gegužės 29 d. skunde nurodytų aplinkybių 2024-10-15 atliko faktinių duomenų patikrinimą vietoje, [...] [Sklype]. Surašytas ir užregistruotas 2025-01-07 [...] [Aktas FAK-33]. Pažeidimų nebuvo fiksuota. Klaipėdos rajono savivaldybės administracija 2022-12-15 išdavė statybą leidžiantį dokumentą Nr. LSNS-34-221215- 00619 tiesti D kategorijos gatvę pagal projektą „<...> g., <...> k., <...> sen., Klaipėdos r. sav. statybos projektas“ suteikiantis teisę UAB „B“ vykdyti D kategorijos gatvės statybos darbus žemės sklype kadastro Nr. <...> ir nesuformuotoje valstybinėje žemėje pagal šio projekto sprendinius. Patikrinimo vietoje metu nustatyta, kad šalia Sklypo yra nustumdytas žemės paviršinis sluoksnis. Šalia Sklypo esantys šulinėliai tai į sklypą <...> atvesti vandentiekio, nuotekų įvadai, kurie suprojektuoti pagal atskirą inžinerinių tinklų projektą. Šalia tvoros esantis kuoliukas atžymėtas nustatyti šulinėlių aukštį. Pagal projektą šioje vietoje nėra numatyta žaliųjų zonų. [...] Statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ (redakcija nuo 2023-08-01) 8.1 punkte kelio sąvoka aiškinama kaip – inžinerinis statinys, skirtas transporto priemonių ir pėsčiųjų eismui. Kelio elementai yra šie: žemės sankasa, važiuojamoji dalis, kelkraščiai, skiriamoji juosta, kelio grioviai kitos vandens nuleidimo sistemos, sankryžos, autobusų sustojimo aikštelės, poilsio aikštelės, pėsčiųjų ir dviračių takai, kelio statiniai, techninės eismo reguliavimo priemonės, želdiniai, esantys kelio juostoje, kelio oro sąlygų stebėjimo ir transporto eismo apskaitos, apšvietimo ir kiti įrenginiai su šių elementų užimama žeme. Nustumdytas paviršinis žemės sluoksnis nepriskirtinas statybos darbams, jis neturi laikančiųjų konstrukcijų, todėl negali būti statinys ir jam netaikomos Statybos įstatymo nuostatos, todėl Departamentas neturi pagrindo imtis vykdyti veiksmų numatytų Priežiūros įstatymo 11 ir 14 str.“.

6.5. „[...] Inspekcijos Departamento atsakingas pareigūnas 2024-10-15 atliko faktinių duomenų patikrinimą vietoje, Sklype, surašė ir užregistravo Aktą FAK-33, pažeidimų neužfiksuota. Akto FAK-33 dalyje „Patikrinimo vietoje nustatyti faktiniai duomenys“ nurodyta: „[...]“; 2. Pagal duomenis Nekilnojamojo turto registre Nr. (toliau – NTR) nustatyta, kad Sklypas, kurio paskirtis – kita, naudojimo būdas – Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos [...] nuosavybės teise priklausė T. V. Sklypas suformuotas, atliekant kadastrinius matavimus. Įregistruotas vieno buto namas. 3. Patikrintas šalia Sklypas skundo objektas – nustumdytas paviršinis žemės sluoksnis (toliau – Objektas). 4. Patikrinimo metu jokie statybos darbai Sklype nevykdomi. Sklypo riboženklų vietos nenustatytos. 5. Statytojas D. Š. (toliau – Statytojas) pateikė paaiškinimą raštu, reg. Inspekcijoje 2024-10-15 Nr. 1D-21041. 6. Statytojas paaiškino nurodė, kad būsimas kvartalo kelias kuris bus daromas, nesiriboja su <...> sklypo riba (prideda kvartalo kelio projekto brėžinį). Sklypo riba dėl kurios ginčas, ribojasi su mūsų vieno sklypo <...> riba, į kurį kažkada bus tiesiog

paprastas įvažiavimas pačiame sklype, tai yra būsimos kiemo trinkelės iki namo privažiavimas. Šiai dienai <...> pačiame vidaus sklype nėra daroma kiemo įvažiavimo. (Priedama padaryta 2024.10.12 foto nuotrauka). Sklypo savininkei buvo pranešta, kad kai bus daromas namo projektas šitame sklype ir bus planuojamos <...> sklype kiemo trinkelės ar kita kietoji danga, tai ji bus atitrukta nuo mūsų <...> sklypo ribos ne mažiau nei 1 metras, pagal visus galiojančius statybos reikalavimus, darant namo projektą šitame sklype (Priedame naujai padarytą 2024.10.12 dienos foto, kad nėra padaryto kiemo trinkelėlių įvažiavimo palei <...> sklypo ribą). Šiai dienai [Sklypo] [...] savininkė pati atsitraukė nuo savo sklypo ribos 1 metrą ir užsitvėrė tvorą. Kuoliukai sklype buvo sukalti pasižiūrėjimui dėl šulinio. Šitame sklype pagal žemės pertvarkymo planą <...> sklype nėra numatyta jokių žaliųjų zonų. Visi šitame sklype statybiniai darbai nėra pradėti. Dėl šulinėlių, tai pagal atskirą Inžinerinių tinklų projektą numatyti vandentiekio D-50 mm, nuotekų D-160 mm įvadai į galutinį <...> sklypą. 7. Patikrinimo metu nustatyta, kad šalia Sklypo yra nustumdytas žemės paviršinis sluoksnis. Šalia Sklypo tvoros kuoliukas rodo šulinėlių aukštį, atstumas nuo tvoros nėra fiksuotas, kadangi nevyksta jokių statybos darbų [...]. 8. Statybos, statinio, statybos darbų sąvokos apibrėžtos Statybos įstatymo 2 straipsnio 85 dalyje, 84 dalyje, 90 dalyje nurodyta, kad statyba – veikla, kurios tikslas – pastatyti (sumontuoti, nutiesti) naują, rekonstruoti, suremontuoti ar nugriauti esamą statinį. Ši sąvoka taip pat apima kultūros paveldo statinių tvarkomuosius statybos darbus ar statinių statybą kultūros paveldo objektų teritorijose. Statinys – nekilnojamas daiktas (pastatas arba inžinerinis statinys), turintis laikančiąsias konstrukcijas, kurios visos (ar jų dalis) sumontuotos statybos vietoje atliekant statybos darbus. Statybos darbai – darbai, atliekami statant (montuojant, tiesiant) naują, rekonstruojant, remontuojant ar griauinant esamą statinį (žemės kasimo, mūrijimo, betonavimo, montavimo, pamatų ir stogų įrengimo, stalių, apdailos, įrenginių paleidimo ir derinimo). Statybos darbai skirstomi į bendruosius (žemės darbai, statybinių konstrukcijų statybos ir montavimo darbai) ir specialiuosius (kiti statybos darbai). Specialiųjų darbų rūšys nustatomos normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas [...] yra nurodęs, jog statinys yra nekilnojamas daiktas, kurį apibūdina trys požymiai: 1) daikto sukūrimas vykdant statybos darbus; 2) kuriant daiktą buvo vartojami statybos produktai; 3) daiktas yra tvirtai sujungtas su žeme. Statybos įstatymo 2 straipsnio 23 dalyje nustatyta, kad laikančioji konstrukcija – tai konstrukcinis statinio elementas, kurio svarbiausia paskirtis - laikyti apkrovas (konstrukcijų, įrenginių, sniego, vėjo, žmonių, grunto ir pan.) ir užtikrinti statinio mechaninį atsparumą ir pastovumą. Statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ (redakcija nuo 2023-08-01) 8.1 punkte kelio sąvoka aiškinama kaip - inžinerinis statinys, skirtas transporto priemonių ir pėsčiųjų eismui. Kelio elementai yra šie: žemės sankasa, važiuojamoji dalis, kelkraščiai, skiriamoji juosta, kelio grioviai kitos vandens nuleidimo sistemos, sankryžos, autobusų sustojimo aikštelės, poilsio aikštelės, pėsčiųjų ir dviračių takai, kelio statiniai, techninės eismo reguliavimo priemonės, želdiniai, esantys kelio juostoje, kelio oro sąlygų stebėjimo ir transporto eismo apskaitos, apšvietimo ir kiti įrenginiai su šių elementų užimama žeme. 9. Statybos techninio reglamento STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ 4.1. papunktyje nustatyta, kad žemės darbai priskirtini vienai iš statinio statybos bendrųjų darbų rūšių, tik kai statybos reikmėms kasamas gruntas, pilamas atvežtinis gruntas ar atliekami požeminiai darbai. Atlikti žemės darbai nepriskirtini statybos darbams, jie neturi laikančiųjų konstrukcijų, todėl negali būti statinys ir jam netaikomos Statybos įstatymo nuostatos, todėl Departamentas neturi pagrindo imtis vykdyti veiksmų numatytų Priežiūros įstatymo 11 ir 14 str. 10. Kas liečia šulinėlius įrengtus nustumdžius žemės paviršiu šalia Sklypo nenagrinėsime, kadangi tai nėra skundo objektas. Taip pat tai nėra susiję su kelio projektu, kuriam yra išduotas statybą leidžiantis dokumentas. Šulinėliai įrengti pagal atskirą Inžinerinių tinklų projektą. 11. Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, nustatyta, kad Statytojas pažeidimų nepadarė.“

6.6. „[...] gavus 2024 m. gegužės 29 d. skundą, Inspekcijoje buvo įvertinta disponuojama bei kita (papildomai gauta) dokumentacija, 2024-10-15 atliktas faktinių duomenų patikrinimas vietoje.“ Atsižvelgiant į tai, kas buvo įvertinta bei vadovaujantis Statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“, patvirtinto Lietuvos Respublikos Aplinkos ministro 2016-10-27 įsakymu Nr. D1-713 (redakcija galiojanti nuo 2023-08-01), 8.1 punkte pateikiamą kelio sąvoką, Inspekcijos Departamentas konstatavo, kad „Nustumdytas paviršinis žemės sluoksnius nepriskirtinas statybos darbams, jis neturi laikančiųjų konstrukcijų, todėl negali būti statinys ir jam netaikomos Statybos įstatymo nuostatos. Faktinių duomenų patikrinimo metu nustatė, kad kelio darbai nebuvo vykdomi, projektiniai duomenys pagal parengtą projektą „<...> g., <...> k., <...> sen., Klaipėdos r. sav. statybos projektas“ išduotą Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos 2022-12-15 statybą leidžiantį dokumentą Nr. LSNS-34-221215-00619 tiesti D kategorijos gatvę, vertinami nebuvo.“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

7. Lietuvos Respublikos įstatymai

7.1. *Seimo kontrolierių įstatymo 12 straipsnio „Seimo kontrolierių tiriami skundai“ 1 dalis* – „Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje“.

7.2. *Teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymo* (toliau – Priežiūros įstatymas):

7 *straipsnio „Statybos valstybinės priežiūros institucija ir jos funkcijos, statybos valstybinės priežiūros pareigūnų pareigos“:*

1 *dalis* – „Statybos valstybinę priežiūrą atlieka Inspekcija“.

2 *dalis* – „Statybos valstybinė priežiūra apima: [...] 2) statybą leidžiančių dokumentų teisėtumo tikrinimą; [...] 4) statybos vykdymo teisėtumo tikrinimą; 5) privalomųjų nurodymų pateikti reikalingą informaciją, dokumentus, pašalinti patikrinimų metu nustatytus teisės aktų pažeidimus teikimą; 6) statybos užbaigimo procedūros organizavimą; [...] 9) asmenų prašymų, skundų dėl statybos proceso nagrinėjimą; [...]“.

11 *straipsnio „Statybos patikrinimas“:*

1 *dalis* – „Inspekcija statybos patikrinimus atlieka: [...] 2) viešojo administravimo subjektų, fizinių asmenų, juridinių asmenų ir jų padalinių, kitų juridinio asmens statuso neturinčių organizacijų ir jų padalinių pateiktų skundų pagrindu; [...]“.

2 *dalis* – „Statybos patikrinimus atlieka statybos valstybinės priežiūros pareigūnai. Į statybos patikrinimus gali būti kviečiami kitų viešojo administravimo subjektų atstovai ir kiti suinteresuoti asmenys“.

3 *dalis* – „Statybos valstybinės priežiūros pareigūnas iki statybos patikrinimo: 1) pasinaudodamas jam suteikta prieiga prie Nekilnojamojo turto registro centrinės duomenų bazės, gauna ir išnagrinėja šio registro išrašą apie žemės sklypą, kuriame numatoma atlikti statybos patikrinimą, ir apie kitus nekilnojamosios daiktus ir daiktines teises į juos; 2) pasinaudodamas jam suteikta prieiga prie IS „Infostatyba“ arba iš statybą leidžiantį dokumentą išdavusio viešojo administravimo subjekto, pateikęs privalomąjį nurodymą, gauna ir išnagrinėja statybą leidžiančio dokumento ir statinio projekto kopijas (jeigu nėra galimybės gauti šių dokumentų iš IS „Infostatyba“); vietoj statinio projekto kopijos gali būti pateikiama kompiuterinė laikmena su statinio projekto įrašu; 3) išnagrinėja toje teritorijoje galiojančius teritorijų planavimo dokumentus; 4) apie numatomą statybos patikrinimą ne mažiau kaip prieš 10 darbo dienų raštu informuoja statytoją, jeigu jo nėra, – vieną iš šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų, prireikus – ir kitus statybos dalyvius, pridėdamas privalomąjį nurodymą statybos patikrinimo dieną pateikti su statyba susijusius dokumentus, jeigu statybos valstybinės priežiūros pareigūnas dar jų negavo; 5) pagal turimus dokumentus patikrina statybą leidžiančio dokumento teisėtumą (jeigu jis privalomas)

šio įstatymo 10 straipsnyje nustatyta tvarka, jeigu kyla abejonių dėl statybą leidžiančio dokumento teisėtumo; 6) pasinaudodamas jam suteikta prieiga prie IS „Infostatyba“, patikrina pranešimą apie statybos pradžią (jeigu jis buvo privalomas) šio įstatymo 101 straipsnyje nustatyta tvarka“.

4 dalis – „Statybos valstybinės priežiūros pareigūnas kartu su šio straipsnio 2 dalyje nurodytais kitų viešojo administravimo subjektų atstovais patikrinimo metu: 1) išnagrinėja statytojo, šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų, kitų statybos dalyvių pateiktus ir patikrinimo metu pareikalautus dokumentus; 2) patikrina statinio atitiktį esminiams statinio projekto sprendiniams, nurodytiems Statybos įstatyme; 3) turi teisę pasirinktinai patikrinti statinio atitiktį statinio projekto sprendiniams, išskyrus nurodytuosius šios dalies 2 punkte; 4) patikrina, ar statinio statyba atitinka Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus, kai statinio projektas neprivalomas; 5) patikrina, ar statybos metu teisės aktų nustatyta tvarka pildomi su statybos vykdymu susiję dokumentai; 6) patikrina, ar statybos dalyviai turi teisę užsiimti atitinkama statybos veikla; 7) patikrina, ar statybos dalyviai yra apsidraudę privalomuoju civilinės atsakomybės draudimu (kai privaloma).“

6 dalis – „Užbaigus statybos patikrinimą, surašomas statybos patikrinimo aktas. Jeigu statybos patikrinimo metu nustatoma Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų ar statinio projekto sprendinių [...] pažeidimų, statybos valstybinės priežiūros pareigūnas surašo privalomąjį nurodymą statytojui [...] per privalomajame nurodyme nustatytą ne ilgesnį kaip 6 mėnesių terminą šiuos pažeidimus pašalinti: pagal privalomąjį nurodymą pakeisti statinio projektą ar pašalinti kitus trūkumus, susijusius su projektine dokumentacija, atlikti reikalingus statybos darbus, kad statinys (jo dalis) atitiktų statinio projekto sprendinius ir (ar) teisės aktų reikalavimus, ar nugriauti statinį ir, jeigu būtina, sutvarkyti statybvietę, pašalinti kitus pažeidimus.“

27 straipsnio „Inspekcijos teisės statybos valstybinės priežiūros srityje“ 1 dalis – „Inspekcija, atlikdama statybos valstybinę priežiūrą, turi teisę: [...] 2) teikti viešojo administravimo subjektams, kitiems juridiniams asmenims ir jų padaliniais, kitoms juridinio asmens statuso neturinčioms organizacijoms ir jų padaliniais, fiziniams asmenims privalomuosius nurodymus pateikti visą su statyba susijusią informaciją ir dokumentus, išskyrus tuos, kuriuos pagal kompetenciją gali gauti pati;“.

30 straipsnio „Bendrosios skundų nagrinėjimo taisyklės“:

1 dalis – „Jeigu šiame įstatyme nenustatyta kitaip, skundai išnagrinėjami ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo visų skundai išnagrinėti reikalingų dokumentų ir informacijos gavimo dienos.“

2 dalis – „Dėl objektyvių priežasčių šio straipsnio 1 dalyje nustatytas terminas Inspekcijos vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu gali būti pratęsimas iki 20 darbo dienų, apie tai per 5 darbo dienas nuo termino pratęsimo raštu informuojant skundą pateikusį asmenį ir nurodant termino pratęsimo priežastis, jeigu šiame įstatyme nenustatyta kitaip.“

4 dalis – „Skundai, kiek to nereglamentuoja šis ar kiti specialieji įstatymai, nagrinėjami Viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka.“

7.3. Viešojo administravimo įstatymo:

23 straipsnio „Administracinės procedūros pradžia“ 1 dalis – „Administracinę procedūrą pradeda viešojo administravimo subjekto vadovas arba jo įgaliotas pareigūnas, valstybės tarnautojas, kitas įstatymų nustatyta specialų statusą turintis fizinis asmuo, darbuotojas arba viešojo administravimo subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sudaryta komisija rašytiniu pavedimu per 3 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos.“

27 straipsnio „Faktinių duomenų patikrinimas“ 1 dalis – „Viešojo administravimo subjektas, pradėjęs administracinę procedūrą, prireikus gali faktinius duomenis patikrinti vietoje. Asmeniui, dėl kurio galimai pažeistų teisių ar teisėtų interesų yra pradėta administracinė procedūra, arba asmeniui, kuris su skundu kreipėsi dėl kito asmens galimo

teisių ar teisėtų interesų pažeidimo, turi būti pranešta apie patikrinimo laiką, kad jis galėtų, jeigu pageidauja, dalyvauti tikrinant faktinius duomenis vietoje. [...].“

8. *Statybos ir ūkio subjektų veiklos patikrinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Inspekcijos viršininko 2023 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 1V-176 „Dėl Statybos ir ūkio subjektų veiklos patikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“* (toliau – Statybos ir ūkio subjektų veiklos patikrinimo tvarkos aprašas):

18 punktas – „Patikrinimo dokumentų registravimas: [...]; 18.2. faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktas registruojamas Aprašo 48 punkte nustatyta tvarka.“

48 punktas – „FDPV aktas pradedamas pildyti patikrinimo metu, jame nurodomas faktinių duomenų patikrinime dalyvavusių asmenų sąrašas (FDPV akto priedas). SVP pareigūnas FDPV aktą baigia pildyti ir užregistruoja DVIS ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po patikrinimo atlikimo.“

Tyrimui reikšminga teismų praktika

9. *Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika:*

9.1. *Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje, taikant Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo normas* (pritarta Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų 2016 m. birželio 1 d. pasitarime), konstatuojama:

„[...] Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje numatytais principais yra grindžiamas geras viešasis administravimas (šiuo aspektu žr. 2012 m. balandžio 30 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A492-1978/2012). Tinkamas, atsakingas valdymas, kaip ne kartą akcentuota Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje, yra neatsiejamas nuo gero administravimo reikalavimų (žr. 2015 m. gruodžio 21 d. išplėstinės teisėjų kolegijos sprendimą administracinėje byloje Nr. I-7-552/2015). [...]. Gero administravimo principas įtvirtintas Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika, taikant Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo normas svarbiausiuose nacionalinio lygmens (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 str. 3 d.) bei tarptautiniuose dokumentuose (Europos Sąjungos Pagrindinių teisių chartijos 41 str. ir kt.). [...]. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms. Viešojo administravimo subjektas yra saistomas *inter alia* gero administravimo principo, kuriuo įgyvendinama Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nuostata, jog visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, reikalavimų (2015 m. liepos 9 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1245-662/2015).“

9.2. *Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013 m. spalio 8 d. sprendime* (administracinė byla Nr. A602-1189/2013) konstatuota: „[...] viešojo administravimo subjektui nustatomi procedūriniai terminai sprendimo priėmimui, tokie terminai yra skirti užtikrinti, kad administracinis procesas nebūtų pernelyg užtęsiamas, o viešojo administravimo subjektai įvykdytų jiems pavestą kompetenciją.“

Tyrimo išvados

10. Atsižvelgus į Pareiškėjos Skunde nurodytas aplinkybes, išskirtinos šios Skundo dalys:

10.1. dėl Inspekcijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) vykdant statybos valstybinės priežiūros funkciją;

10.2. dėl Inspekcijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) gavus Pareiškėjos skundus.

Tyrimas atliekamas ir tyrimo išvados pateikiamos dėl kiekvienos iš šių Skundo dalių atskirai.

Dėl Inspekcijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) vykdant statybos valstybinės priežiūros funkciją

11. Apibendrinus Skundo tyrimo metu gautą informaciją, teisės aktų nuostatas, pacituotas pažymos 7–8 punktuose, teismų praktiką (pažymos 9 punktą), susijusias su Inspekcijos pareigūnų veiksmais (neveikimu) vykdant statybos valstybinės priežiūros funkciją, konstatuotina:

11.1. Seimo kontrolieriai, vadovaudamiesi Seimo kontrolierių įstatymo 12 straipsnio 1 dalimi, tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje (pažymos 7.1 papunktis).

Inspekcija, vadovaudamasi Priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1 dalimi, atlieka statybos valstybinę priežiūrą, kuri, be kita ko, apima: statybos vykdymo teisėtumo tikrinimą; privalomųjų nurodymų pateikti reikalingą informaciją, dokumentus, pašalinti patikrinimų metu nustatytus teisės aktų pažeidimus teikimą; asmenų prašymų, skundų dėl statybos proceso nagrinėjimą (Priežiūros įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 2, 5 punktai; pažymos 7.2 papunktis).

11.2. Priežiūros įstatymo 30 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta, kad jeigu šiame įstatyme nenustatyta kitaip, skundai išnagrinėjami ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo visų skundai išnagrinėti reikalingų dokumentų ir informacijos gavimo dienos; dėl objektyvių priežasčių 20 darbo dienų terminas Inspekcijos vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu gali būti pratęsimas iki 20 darbo dienų, apie tai per 5 darbo dienas nuo termino pratęsimo raštu informuojant skundą pateikusį asmenį ir nurodant termino pratęsimo priežastis, jeigu šiame įstatyme nenustatyta kitaip.

Inspekcija, vadovaudamasi Priežiūros įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 2 punktu, statybos patikrinimus atlieka fizinių asmenų pateiktų skundų pagrindu. Priežiūros įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad statybos patikrinimus atlieka statybos valstybinės priežiūros pareigūnai. Statybos valstybinės priežiūros pareigūnas, vadovaudamasis Priežiūros įstatymo 11 straipsnio 3 dalimi, 27 straipsnio 1 dalies 2 punktu, apie numatomą statybos patikrinimą ne mažiau kaip prieš 10 darbo dienų raštu informuoja statytoją, pridėdamas privalomąjį nurodymą statybos patikrinimo dieną pateikti su statyba susijusius dokumentus, jeigu statybos valstybinės priežiūros pareigūnas dar jų negavo. Pagal minėto įstatymo 11 straipsnio 4 dalies nuostatas, statybos valstybinės priežiūros pareigūnas patikrinimo metu, be kita ko: išnagrinėja statytojo pateiktus dokumentus; patikrina, ar statinio statyba atitinka Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus, kai statinio projektas neprivalomas, o užbaigus statybos patikrinimą, vadovaujantis Priežiūros įstatymo 11 straipsnio 6 dalimi, surašo statybos patikrinimo aktą (pažymos 7.2 papunktis). Pagal Statybos ir ūkio subjektų veiklos patikrinimo tvarkos aprašo 18, 48 punktus, faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktas užregistruojamas DVIS ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po patikrinimo atlikimo (pažymos 8 punktą).

Pareiškėja 2024 m. gegužės 29 d. skunde, be kita ko, nurodė, kad ji yra nauja <...> g. gyventoja ir nėra susipažinusi su planuojamo tiesti kelio projektu, bei prašė paaiškinti: „Kas yra atsakingas už projektą kelio tiesime – A kvartale“; „ką reiškia tie pagaliukai?“; „Kodėl tik toks atstumas nuo tvoros? Kur žalioji zona? Kodėl atžymėtas toks aukštis? Tiesiant kelią į sklypų reljefą atsižvelgiama ar ne?“ (pažymos 4.1 papunktis).

11.3. Inspekcijos Departamentas, gavęs Pareiškėjos 2024 m. gegužės 29 d. skundą:

11.3.1. vadovaudamasis Priežiūros įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 7 punktu ir 27 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 2024 m. rugsėjo 30 d. UAB „B“ pateikė privalomąjį nurodymą, reikalaujamas iki 2024 m. spalio 15 d. pateikti dokumentus (projektą, leidimus, sutikimus ir kitus susijusius dokumentus) bei paaiškinimus, susijusius su kelio įrengimu ties Sklypu; dėl kelio atstumo iki namo tvoros; dėl kelio aukščio, žaliosios zonos ir kt. (pažymos 6.4, 7.2 papunkčiai);

11.3.2. vadovaudamasis Viešojo administravimo įstatymo 27 straipsnio 1 dalimi, 2024 m. rugsėjo 30 d. raštu informavo Pareiškėją, kad Inspekcijos Departamentas 2024 m. spalio 15 d. organizuoja faktinių duomenų patikrinimą vietoje (Sklype) dėl 2024 m. gegužės 29 d. skunde nurodytų aplinkybių ir kad Pareiškėja turi teisę dalyvauti faktinių aplinkybių patikrinime; vadovaujantis Priežiūros įstatymo 30 straipsnio 1 dalimi, nurodė, kad skundai Inspekcijoje išnagrinėjami ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo visų privalomų pateikti dokumentų ir informacijos gavimo dienos; dėl objektyvių priežasčių šis terminas gali būti pratęsiamas iki 20 darbo dienų, o apie Inspekcijos Departamento priimtus sprendimus Pareiškėja bus informuota atskiru raštu (pažymos 6.4, 7.2, 7.3 papunkčiai);

11.3.3. 2024 m. spalio 15 d. gavo UAB „B“ raštą, kuriuo buvo pateikti prašomi dokumentai ir paaiškinimai;

11.3.4. vadovaudamasis Priežiūros įstatymo 11 straipsnio 4 dalimi, 2024 m. spalio 15 d. atliko faktinių duomenų patikrinimą vietoje (Sklype) (pažymos 6.4, 7.2 papunkčiai);

11.3.5. vadovaudamasis Priežiūros įstatymo 11 straipsnio 4 dalimi, 2025 m. sausio 7 d. surašė Aktą Nr. FAK-33, kuriame, be kita ko, konstatavo: „Patikrintas šalia Sklypo skundo objektas – nustumdytas paviršinis žemės sluoksnis (toliau – Objektas)“; „Patikrinimo metu jokie statybos darbai Sklype nevykdomi. Sklypo riboženklų vietos nenustatytos“; Statytojas 2024 m. spalio 15 d. paaiškino nurodė, kad būsimo kvartalo kelias, kuris bus daromas, nesiriboja su Sklypu; Sklypo riba, dėl kurios ir yra ginčas, ribojasi su žemės sklypo, esančio <...>, riba; žemės sklype, esančiame <...>, statybos darbai nėra vykdomi; ateityje įvažiuojama į šį žemės sklypą planuojama įrengti trinkelėmis, laikantis visų teisės aktų reikalavimų; pagal žemės pertvarkymo planą, žemės sklype, esančiame <...>, nėra numatyta jokių žaliųjų zonų; šulinėliai žemės sklype, esančiame <...>, įrengti pagal atskirą inžinerinių tinklų projektą; šalia Sklypo tvoros kuoliukas rodo šulinėlių aukštį; atstumas nuo tvoros nėra fiksuotas, kadangi nevyksta jokių statybos darbų“; atlikti žemės darbai nepriskirtini statybos darbams, todėl Inspekcijos Departamentas neturi pagrindo imtis veiksmų, numatytų Priežiūros įstatymo 11 ir 14 straipsniuose; klausimas „dėl šulinėlių įrengimo nustumdžius žemės paviršių šalia Sklypo“ nebus nagrinėjamas, nes tai nėra 2024 m. gegužės 29 d. skundo objektas ir nėra susijęs su kelio, kuriam išduotas statybą leidžiantis dokumentas, projektu; Statytojas pažeidimų nepadarė (pažymos 6.4 papunkčiai);

11.3.6. 2025 m. sausio 27 d. raštu pateikė atsakymą, kuriame (pagrįsdamas teisės aktų nuostatomis) Pareiškėjai nurodė: Inspekcijos Departamentas 2024 m. spalio 15 d. atliko faktinių duomenų patikrinimą vietoje (Sklype) ir 2025 m. sausio 7 d. surašė Aktą Nr. FAK-33; Klaipėdos rajono savivaldybės administracija 2022 m. gruodžio 15 d. išdavė statybą leidžiantį dokumentą tiesti D kategorijos gatvę pagal projektą „<...> g., <...> k., <...> sen., Klaipėdos r. sav. statybos projektas“, suteikiantį teisę UAB „B“ vykdyti D kategorijos gatvės statybos darbus žemės sklype kadastro Nr. <...> ir nesuformuotoje valstybinėje žemėje pagal šio projekto sprendinius; patikrinimo vietoje metu nustatyta, kad šalia Sklypo yra nustumdytas paviršinis žemės sluoksnis; šalia Sklypo esantys šulinėliai – tai į sklypą, esantį <...>, atvesti vandentiekio, nuotekų įvadai, kurie suprojektuoti pagal atskirą inžinerinių tinklų projektą; šalia tvoros esantis kuoliukas atžymėtas nustatyti šulinėlių aukštį; žemės pertvarkymo planu projekte šioje vietoje nėra numatyta žaliųjų zonų; „Nustumdytas paviršinis žemės sluoksnis nepriskirtinas statybos darbams, jis neturi laikančiųjų konstrukcijų, todėl negali būti statinys ir jam netaikomos Statybos įstatymo nuostatos“, todėl Inspekcijos Departamentas neturi pagrindo imtis veiksmų, numatytų Priežiūros įstatymo 11 ir 14 straipsniuose; pateikta atsakymo (priimto sprendimo) apskundimo tvarka (pažymos 6.4 papunkčiai).

Įvertinus tai, kas pirmiau išdėstyta, konstatuotina, kad Inspekcijos Departamentas, gavęs Pareiškėjos 2024 m. gegužės 29 d. skundą, ėmėsi veiksmų pagal nustatytą kompetenciją ir: UAB „B“ pateikė privalomąjį nurodymą, reikalaujamas pateikti dokumentus, būtinus 2024 m. gegužės 29 d. skundai nagrinėti; informavo Pareiškėją apie planuojamą atlikti faktinių duomenų patikrinimą vietoje (Sklype) bei apie galimybę dalyvauti patikrinime;

atliko faktinių duomenų patikrinimą vietoje (Sklype); surašė Aktą Nr. FAK-33; pateikė Pareiškėjai atsakymą į jos 2024 m. gegužės 29 d. skundą (pažymos 11.3.1–11.3.5 papunkčiai) bei 2025 m. sausio 27 d. raštu suteikė Pareiškėjai informaciją (pagrindė ją teisės aktų nuostatomis) dėl jos 2024 m. gegužės 29 d. skunde nurodytų aplinkybių, informavo apie atlikto faktinių duomenų patikrinimo vietoje (Sklype) nustatytas aplinkybes (pažymos 11.3.6 papunktis).

12. Seimo kontrolierė atkreipia dėmesį į tai, kad iš Skundo tyrimui pateiktos informacijos nustatyta, jog Inspekcijos Departamentas pirmuosius veiksmus, būtinus Pareiškėjos 2024 m. gegužės 29 d. skundai nagrinėti, atliko 2024 m. rugsėjo 30 d. (surašytas privalomasis nurodymas UAB „B“, Pareiškėja informuota apie galimybę dalyvauti faktinių duomenų patikrinime vietoje (Sklype) bei apie jos 2024 m. gegužės 29 d. skundo nagrinėjimo terminus), t. y. praėjus keturiems mėnesiams nuo Pareiškėjos 2024 m. gegužės 29 d. skundo gavimo Inspekcijoje. Pažymėtina ir tai, kad Inspekcijos Departamentas Aktą Nr. FAK-33, kuriame pateikė išvadas, jog Statytojas nepadarė pažeidimų ir kad Inspekcijos Departamentas neturi pagrindo imtis veiksmų, numatytų Priežiūros įstatymo 11 ir 14 straipsniuose, surašė ir užregistravo 2025 m. sausio 7 d., t. y. praėjus beveik trims mėnesiams nuo faktinių duomenų patikrinimo vietoje (Sklype) atlikimo (patikrinimas atliktas 2024 m. spalio 15 d.), nors vadovaujantis Statybos ir ūkio subjektų veiklos patikrinimo tvarkos aprašo 48 punktu, tai turėjo būti atlikta per 3 darbo dienas nuo patikrinimo atlikimo. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad Inspekcijos Departamentas atsakymą (administracinį sprendimą) 2025 m. sausio 27 d. raštu Pareiškėjai pateikė nesivadovaudamas Priežiūros įstatymo 30 straipsnio 1, 2 dalyse nustatytais 20 darbo dienų ir (arba) 40 darbo dienų nuo visų skundai išnagrinėti reikalingų dokumentų ir informacijos gavimo dienos terminais, nes paskutinis dokumentas – Aktas FAK-33, nuo kurio ir turėjo būti skaičiuojamas atsakymo pateikimo terminas, turėjo būti surašytas ne vėliau kaip iki 2024 m. spalio 18 d.

Skundo tyrimo metu Inspekcija nurodė, kad: Inspekcijoje susiklostė situacija, kai trūksta darbuotojų, vykdančių statybos valstybinę priežiūrą, ir esamiems darbuotojams tenka itin didelis darbo krūvis, dėl ko ne visi reikalingi veiksmai dėl objektyvios priežasties gali būti atliekami nedelsiant ir (ar) net teisės aktų nustatytais terminais; apgailestauja, kad dėl darbuotojų, vykdančių statybos valstybinę priežiūrą, trūkumo ir esamiems tenkančio itin didelio darbo krūvio, priimtas Skunde aptariamas administracinis sprendimas (Inspekcijos Departamento 2025 m. sausio 27 d. raštas) buvo priimtas nesivadovaujant teisės aktuose nurodytais skundų nagrinėjimo terminais; Inspekcijos darbuotojams nuolat primenama pareiga laikytis teisės aktų nustatytos tvarkos ir terminų (pažymos 6.1 papunktis).

Vis tik Seimo kontrolierė atkreipia Inspekcijos dėmesį į tai, kad viešojo administravimo subjektui nustatomi procedūriniai terminai sprendimui priimti, kaip pažymima ir teismų praktikoje (pažymos 9.2 papunktis), yra skirti užtikrinti, kad administracinis procesas nebūtų pernelyg užtęsimas, o viešojo administravimo subjektai įvykdytų jiems pavestą kompetenciją. Pažymėtina ir tai, kad atsakymų per teisės aktuose nustatytus terminus nepateikimas asmenims nedera su gero administravimo principu, kuriuo, kaip ne kartą savo sprendimuose yra pažymėjęs Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, įgyvendinama Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nuostata, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms (pažymos 9.1 papunktis).

13. Atsižvelgus į tai, kad Inspekcijos Departamentas: pirmuosius veiksmus, būtinus atlikti siekiant išnagrinėti 2024 m. gegužės 25 d. skundą, atliko 2024 m. rugsėjo 30 d., t. y. praėjus keturiems mėnesiams nuo Pareiškėjos 2024 m. gegužės 29 d. skundo gavimo Inspekcijoje; Aktą Nr. FAK-33 surašė ir užregistravo 2025 m. sausio 7 d., t. y. praėjus beveik trims mėnesiams nuo faktinių duomenų patikrinimo vietoje (Sklype) atlikimo (patikrinimas atliktas 2024 m. spalio 15 d.), nors, vadovaujantis Statybos ir ūkio subjektų veiklos patikrinimo tvarkos aprašo 48 punktu, tai turėjo būti atlikta per 3 darbo dienas nuo patikrinimo

atlikimo; 2025 m. sausio 27 d. raštu atsakymą Pareiškėjai pateikė (priėmė administracinį sprendimą), kaip nurodė ir Inspekcija, nesivadovaudamas Priežiūros įstatyme nustatytų skundų nagrinėjimo terminų (pažymos 12 punktą), Skundo dalis dėl Inspekcijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) vykdant statybos valstybinės priežiūros funkciją pripažinta pagrįsta.

14. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad visuomenei buvo sudaryta galimybė susipažinti su parengtu vidaus kelio (<...> g.), <...> k., <...> sen., Klaipėdos r. sav., statybos projektu. Iš viešai prieinamų Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos interneto svetainės (<...>) duomenų, nustatyta, kad Klaipėdos rajono savivaldybės interneto svetainėje: 2021 m. liepos 9 d. buvo paskelbta informacija apie parengtą numatomą statinio – vidaus kelio (<...> g.), <...> k., <...> sen., Klaipėdos r. sav., statybos projektą, taip pat apie visuomenės galimybę susipažinti su parengtu projektu, teikti pastabas (pasiūlymus) ir dalyvauti projekto viešajame svarstyme; 2022 m. spalio 17 d. buvo paskelbta, kad Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas, atliekantis savivaldybės vyriausiojo architekto funkcijas, pritarė <...> g., <...> k., <...> sen., Klaipėdos r. sav., projektiniams pasiūlymams.

Dėl Inspekcijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) gavus Pareiškėjos skundus

15. Apibendrinus Skundo tyrimo metu gautą informaciją, teisės aktų nuostatas, pacituotas pažymos 7 punkte, teismų praktiką (pažymos 9 punktą), susijusias su Inspekcijos pareigūnų veiksmais (neveikimu), gavus Pareiškėjos skundus, konstatuotina:

15.1. Viešojo administravimo įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje reglamentuojama, kad administracinė procedūra pradedama viešojo administravimo subjekto vadovo (jo įgalioti asmenys) rašytiniu pavedimu per 3 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos.

Pareiškėja 2024 m. gruodžio 2 d. skunde skundėsi dėl negauto atsakymo į jos 2024 m. gegužės 29 d. skundą bei dėl to, kad nėra galimybės susisiekti (nei el. paštu, nei telefonu) su atsakingais Inspekcijos Departamento pareigūnais, t. y. dėl savo teisių pažeidimo (pažymos 4.4 papunktis).

Skundo tyrimo metu Seimo kontrolierei nebuvo suteikta informacija, kad Inspekcija, gavusi Pareiškėjos 2024 m. gruodžio 2 d. skundą, pradėjo administracinę procedūrą. Įvertinus Inspekcijos Departamento 2025 m. sausio 27 d. rašto turinį (pažymos 6.4 papunktis), nustatyta, kad jame nebuvo pateikta išvada dėl Pareiškėjos 2024 m. gruodžio 2 d. skunde nurodytų aplinkybių. Atsižvelgus į tai, konstatuotina, kad Inspekcija, gavusi Pareiškėjos 2024 m. gruodžio 2 d. skundą, nepradėjo administracinės procedūros, kaip tai reglamentuojama Viešojo administravimo įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje.

15.2. Pareiškėja 2024 m. spalio 14 d. skunde (pateiktas el. pašto adresu <...>), be kita ko, nurodė: „[...] į mūsų skundą ilgai buvo nereaguojama [...]“; „[...] kodėl rašau apie tvorą, o kreipėmės dėl kelio [...]“; „[...] nekoks jausmas – kai tavęs niekas neperspėja, pradeda darbus, ir taip nukasa iki pat tvoros stulpelių prie sklypo [...]“; „[...] kelias ateinantis iki mūsų sklypo bus labai aukštai iškeltas [...]“; „[...] prašom įvertinti tą situaciją, kad mes neskęstumėme [...]“; „[...] <...> g. pagal mūsų tvorą turi išlaikyti atstumą, kadangi mes nuo sklypo ribos atsitraukėme 1 metrą į savo sklypą [...]“ (pažymos 4.2 papunktis).

Pareiškėja 2024 m. lapkričio 5 d. skunde (pateiktas el. pašto adresu <...>) ir 2024 m. gruodžio 19 d. skunde (pateiktas el. pašto adresu <...>), be kita ko, skundėsi dėl negaunamo atsakymo į 2024 m. gegužės 29 d. skundą, taip pat kad nėra galimybės susisiekti su atsakingais Inspekcijos Departamento pareigūnais (pažymos 4.3, 4.5 papunkčiai).

Skundo tyrimo metu Inspekcija nurodė, kad Inspekcijoje nėra užregistruoti Pareiškėjos 2024 m. spalio 14 d., 2024 m. lapkričio 5 d. ir 2024 m. gruodžio 19 d. skundai (toliau visi kartu – 2024 m. skundai) (pažymos 6.3 papunktis). Inspekcijos darbo reglamento 142 punkte nurodyta, kad asmenys, besikreipiantys el. paštu, prašymus ir skundus turi siųsti oficialiu Inspekcijos el. pašto adresu info@vtpsi.lt. Inspekcijos teritoriniu principu veikiančių padalinių darbuotojai savo tarnybiniu el. paštu gautus asmenų skundus visais atvejais tą

pačią dieną persiunčia į Inspekcijos darbuotojo, kurio pareigybei priskirtas dokumentų registravimas teritoriniu principu, el. pašto dėžutę. Visi kiti Inspekcijos darbuotojai savo tarnybiniu el. paštu gautus asmenų prašymus ir skundus persiunčia į Inspekcijos el. pašto dėžutę info@vtpsi.lt, išskyrus atvejus, kai teisės aktų nustatyta tvarka į tokius kreipimus galima atsakyti jų neregistruojant.

Seimo kontrolierė, įvertinusi pirmiau pateiktą informaciją, pažymi, kad iš Pareiškėjos Skundo tyrimui pateiktų dokumentų kopijų matyti, jog Pareiškėja 2024 m. skundus pateikė Inspekcijos darbuotojų el. pašto adresais (pažymos 4.2, 4.3, 4.5 papunkčiai), tačiau nenustatyta, kad Pareiškėja būtų gavusi pranešimus apie nepristatytus el. paštu siųstus laiškus, kuriuos paprastai gauna siuntėjas, jei laiškų nepavyksta pristatyti nurodytu el. pašto adresu. Jei Pareiškėja būtų gavusi tokius pranešimus, ji galbūt būtų kreipusis į Inspekciją dar kartą oficialiu Inspekcijos el. pašto adresu.

Atsižvelgus į tai, manytina, kad Pareiškėjos 2024 m. skundus Inspekcijos Departamento darbuotojai turėjo gauti ir tą pačią dieną persiųsti užregistruoti atsakingiems Inspekcijos darbuotojams, kaip nurodyta Inspekcijos darbo reglamente, tačiau to nepadarė. Tokie Inspekcijos Departamento atsakingų darbuotojų veiksmai būtų laikytini neveikimu, pažeidžiančiu Pareiškėjos teisę į gerą viešąjį administravimą – laiku gauti atsakymus į pateiktus 2024 m. skundus. Be to, nėra atmestina galimybė, kad Inspekcijos el. pašto sistemoje galėjo pasitaikyti sutrikimų, dėl kurių Pareiškėjos 2024 m. skundai nepasiekė adresato. Tačiau, kaip minėta anksčiau, Pareiškėja nebuvo informuota apie nepristatytus el. laiškus.

16. Atsižvelgus į tai, kad Inspekcija, gavusi Pareiškėjos 2024 m. gruodžio 2 d. skundą, nepradėjo administracinės procedūros, kaip tai nustato Viešojo administravimo įstatymo 23 straipsnio 1 dalies nuostatos (pažymos 15.1 papunktis), Skundo dalis dėl Inspekcijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) gavus Pareiškėjos skundus pripažintina pagrįsta.

SEIMO KONTROLIERĖS SPRENDIMAI

17. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia

X Skundo dalį dėl Inspekcijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) vykdant statybos valstybinės priežiūros funkciją pripažinti pagrįsta.

18. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia

X Skundo dalį dėl Inspekcijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) gavus Pareiškėjos skundus pripažinti pagrįsta.

SEIMO KONTROLIERĖS REKOMENDACIJOS

19. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos rekomenduoja atkreipti dėmesį į:

19.1. šioje pažymoje nustatytus teisės aktų pažeidimus (pažymos 12, 13, 16 punktai, 15.1 papunktis) bei informaciją, pateiktą šios pažymos 15.2 papunktyje;

19.2. tai, kad atsakymų nepateikimas asmenims per teisės aktuose nustatytus terminus bei veiksmų, vykdant statybos valstybinės priežiūros funkciją, atlikimas nesilaikant teisės aktų nuostatų nedera su gero administravimo principu, kuriuo įgyvendinama Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtinta nuostata, jog visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, bei užtikrinti, jog ateityje šioje pažymoje nurodyti pažeidimai nepasikartotų.

Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašoma informuoti **Pareiškėją ir Seimo kontrolierę** (rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus ir juos pagrindžiančius dokumentus Seimo kontrolierei pateikti per E. pristatymo informacinę sistemą ar el. p. ombuds@lrski.lt).

Seimo kontrolierė

Erika Leonaitė